Parte I

Educación Plástica, Visual e Audiovisual

3º de E.S.O.Resumo.

Bloque 1. Debuxo Técnico

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.1. Elementos xeométricos fundamentáis: punto, liña e direccións. Posicións relativas entre rectas: paralelas, cortantes e perpendiculares.	B3.1. Comprender e empregar os conceptos espaciáis do punto, a liña e o plano,	B3.1.1. Trazar as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resaltar o triangulo que se forma.
B3.2. Manexo da escuadra e cartabón para o trazado de paralelas, perpendiculares e rectas a 45°	B3.2.Construir distintos tipo de rectas, utilizando a escuadra e o cartabón despois de repasar previamente estes conceptos.	B3.2.1. Trazar rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outras dadas, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión.
B3.3. Circunferencia e círculo. A circunferencia como lugar xeométrico básico no plano.	B3.3. Coñecer con fluidez os conceptos de circunferencia, círculo e arco.	B3.3.1. Construir unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás.
B3.4. Manexo do compás. Dividir a circunferencia en dous, catro, seis, ou oi-to partes iguais, usando o compás. Realizar motivos decorativos co manexo do compás.	B3.4. Utilizar o compás, realizando exercicios variados para familiarizarse con esta ferramenta	B3.4.1. Dividir a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxar coa regra o hexágono regular e o triangulo equilátero que se posibilita.
B3.5. Ángulos. Clasificación de ángulos y posicións relativas. B3.6. Trazado de ángulos con escuadra e cartabón.	B3.5. Comprender o concepto de ángulo e bisectriz e a clasificación de ángulos agudos, rectos e obtusos.	B3.5.1.Identificar os ángulos de 30°, 45°, 60° e 90° na escuadra e no cartabón.
B3.6. Realizar operacións con ángulos. Medidas angulares. Transporte de medidas angulares.	B3.6. Estudar a suma e a resta de ángulos, e comprender a forma de medi-los.	B3.6.1. Sumar e restar ángulos con regra e compás.
B3.7. Bisectriz de un ángulo. A bisectriz como lugar xeométrico básico no plano.	B3.7. Estudar o concepto de bisectriz e o seu proceso de construción.	B3.7.1. Construir a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás.

(continua na páxina seguinte...)

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.8. Concepto de medida. Operacións con segmentos coa axuda da regra ou compás.	B3.8. Diferenciar claramente entre recta e segmento tomando medidas de segmentos coa regra ou compás.	B3.8.1. Sumar ou restar segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás.
B3.9. Mediatriz dun segmento. A mediatriz como lugar xeométrico básico no plano.	B3.9. Trazar a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.	B3.9.1. Trazar a mediatriz dun segmento utilizando regra, escuadra e cartabón.
B3.10. Teorema de Thales. Aplicacións do teorema para dividir un segmento en partes iguais e para escala dun polígono.	B3.10. Estudar as aplicacións do teorema de Thales.	B3.10.1. Dividir un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales. B3.10.2. Escalar un polígono utilizando o teorema de Thales.
B3.ll. Lugares xeométricos fundamentáis. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana.	B3.ll. Coñecer lugares xeomét ricos e definilos.	B3.11.1. Explicar verbalmente o por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).
B3.12. Triángulos. Clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos. Propiedade fundamental dos triángulos.	B3.12. Comprender a clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos.	B3.11.2. Clasificar calquera triangulo, observando os seus lados e os seus ángulos.
B3.13. Construción de triángulos	B3.13. Construir triángulos coñecendo tres dos seus datos (lados ou ángulos).	B13.3.1. Construir un triangulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas.
B3.14. Liñas e puntos notables dos triángulos. Alturas, medianas, bisectrices e mediatrices dos triángulos.	B3.14. Analizar as propiedades de puntos e rectas característicos dun triangulo	B3.14.1. Determinar o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triangulo, construin-do previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes.
B3.15.Triangulo rectángulo: características e construción dun.	B3.15. Coñecer as propiedades xeometricas e matemáticas dos triángulos rectángulos, e aplicalas con propiedade a construción destas.	B 3.15.1. Debuxa un triangulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.

Continuación: Bloque 1. Debuxo Técnico

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe

B3.16. Cuadriláteros: clasificación e propiedades	B3.16. Coñecer os tipos de cuadriláteros	B3.16.1. Clasifica correctamente calquera cuadrilátero.
B3.17. Construción de cuadriláteros.	B3.17. Executar as construcións máis habituáis de paralelogramos.	B3.17.1. Construir calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal.
B3.18. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.	B3.18. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.	B3.18.1. Clasificar correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.
B3.19. Construción de polígonos regulares inscritos nunha circunferencia.	B3.19. Estudar a construción dos polígonos regulares inscritos na circunferencia.	B3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares da ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia.

1.3.2. Bloque 1.2. Debuxo Técnico

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.20. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.	B3.20. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.	B3.20.1. Clasificar correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se e regular ou irregular.
B3.21. Construción de polígonos regulares dado el lado.	B3.21. Estudar a construción de polígonos regulares coñecendo o lado.	B3.21.1. Construir correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado.
B3.22. Tanxencias e enlaces. Propiedades e consideracións xeométricas das tanxencias.	B3.22. Comprender as condicións dos centros e as rectas tanxentes en distintos casos de tanxencias e enlaces.	B3.22.1. resolver correctamente casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas. B3.22.2. resolver correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas.
B3.23. Tanxencias e enlaces en curvas técnicas: óvalos e ovoides.	B3.23. Comprender a construion do ovalo e do ovoide básicos, aplicando as propiedades das tanxencias entre circunferencias.	B3.23.1. Construir correctamente un ovalo regular, coñecendo o diámetro maior.

(continua na páxina seguinte...)

Continuación: Bloque 1.2. Debuxo Técnico

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.24. Propiedades e características das tanxencias en óvalos e ovoides.	B3.24. Analizar e estudar as propiedades das tanxen-cias nos óvalos e nos ovoides.	B2.24.1. Construir varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.
B3.25. Enlaces en curvas técnicas. Espiráis: propiedades e características.	B3.25. Aplicar as condicións sa tanxencias e enlaces para construir espiráis de dous, tres, catro e cinco centros.	B3.25.1. Executar deseño aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos.
B3.26. Redes modulares: cadrada e triangular. B3.27. Concepto de simetría, xiro e translación aplicando as composicións modulares.	B3.26. Estudar os conceptos de simetrías, xiros e translacións aplicándoos ao deseño de composicións con módulos.	B3.26.1. Executar désenos aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos.
B3.28. Representación obxectiva de sólidos. Introdución aos sistemas de medida e sistemas perspectivos. Vistas diédricas dun sólido.	B3.28. Comprender o concepto de proxección e aplícalo ao debuxo das vistas de obxectos, con coñecemento da utilidade das anotacións, practicando sobre as tres vistas de obxectos sinxelos e partindo da análise das súas vistas principáis.	B3.28.1. Debuxar correctamente as vistas principáis de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices a as súas arestas.
B3.29. Introdución as axonometrías e as súas características. Axonometría cabaleira aplicada a volumes sinxelos.	B3.29. Comprender e practicar o procedemento da perspectiva cabaleira aplicada a volumes elementáis.	B3:29.1. Construir perspectivas cabaleiras de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.
B3.30. Axonometría isométrica aplicada a volumes sinxelos.	B3.30. Comprender e practicar os procesos de construción de perspectivas isométricas de volumes sinxelos.	B3.30.1. Realizar perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.

1.3.3. Bloque 2. Expresión plástica

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B 1.1.Elementos configurativos da imaxe: punto, liña e plano. B1.2 Identificar os elementos configuradores da imaxe.	Bl.l. Identificar os elementos configuradores da imaxe.	B 1.1.1.Identificar e valorar a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.3. 0 punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. B1.4.Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade B1.5. Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume.	B1.2. Experimentar coas variacións formáis do punto, o plano e a liña	Bl.2.1.Analizar os ritmos lineáis mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas. Bl.2.2.Experimentar co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea. Bl.2.3.Experimentar co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou mais libres e espontánea.
B1.6. Elementos de expresión plástica: liña, textura e cor.	B1.3. Expresar emocións utilizando distintos elementos configurativos e recursos gráficos: liña, puntos, cores, texturas, claroscuros, etc.	Realizar composicións que transmitan emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.).
B1.7. Composición: elementos. B1.8. 0 ritmo na composición.	B1.7.Identificar e aplicar os conceptos de equilibrio, proporción e ritmo en composicións básicas	Analizar, identificar e explicar oralmente, por escrito e gráficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo. Realizar composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito. Realizar composicións modulares con diferentes procedemen-tos gráfico-plásticos en aplica-cións ao deseño textil, ornamental, arquitectónico ou decorativo. Representar obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato.

Continuación: Bloque 1. Expresión plástica

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.9. A cor coma fenómeno físico e visual. Mestura aditiva e mestura subtractiva. B1.10. Circulo cromático. Cores complementarias B 1.1.1. Texturas naturais e artificiáis. Capacidade expresiva das texturas.	B1.5. Experimentar coas cores primarias e secundarias. B1.6. Transcripcion de texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de *frottage*, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.	Experimentar coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias. Transcrición de texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de *frottage*, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe

B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas	B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: tempera, lapis de grafito e de cor; colaxe.	Utilizar con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. Utilizar o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas. Experimentar coas temperas aplicando a técnica de diferentes formas, valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. Utilizar o papel como material, manipulándoo, resgando ou pre-gando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridi-mensionais. Crear co papel formas abstractas e figurativas compondoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos. Aproveitar materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas. Manter o seu espazo e traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.

1.1.4. Material de Departamento

- Libros de técnicas de pintura, grabado e escultura, así como libros de consulta nos armarios
  das aulas de Plástica.
- Cabaletes de pintura e escultura.
- Tórculo de Gravado e material propio de gravado.
- Modelos de yeso para debuxo.
- Ordenadores.

- En I^{o} ESO, contamos co PROXECTO ABALAR.
- Películas na Biblioteca recomendadas...que versan sobre artistas da pintura, escultura e
  arquitectura.
- Fotocopias.
- Material de pizarra para Debuxo Técnico.
- Material propio para pintar, debuxar, de reciclaxe (periódicos, revistas) para collage, barro
  para modelar e para debuxo técnico.
- Outros materiais.
- Forno de cerámica
- Ordenadort portátil
- Material funxible para cada alumno: témperas, lápices ce cores, compases, rotuladores, e diversos materiais de xeito que o alumnado soamente ten que traer a aula láminas de debuxo. O resto do material se lles proporciona dende o departamento.
- Proxector
- Pantalla dixital
- Material para traballar pastel, acuarela, barro, acrícilos, óleos, carboncillo, sanguina, pintura mural.
- Películas e documentais específicos de temas relacionados coa materia: arte, animación, técnicas pictóricas, etc.
- Blog de aula: http://plasticaguitiriz.tumblr.com/,así onde se publican referencias, consultas, tarefas, material de aula, que os rapaces poden consultar sempre que o necesiten.

1.1.5. Libros de texto

- **Non hai libro de texto obrigatorio.** Ademáis, os alumnos disponen na propia aula de libros de 3º de E.S.O. de moitas editoriais diferentes para consulta na propia aula e para préstamo para casa no caso de ser necesario.

1.3.6. Instrumentos de avaliación: Como cualificamos o traballo do alumno

1. Os procedementos para a avaliación serán os seguintes:
   - Probas escritas.
   - Observación sistemática.

- Produción dos alumnos: Traballos individuáis (láminas) realizados na clase.

2. Os instrumentos da avaliación serán:

   - As propias producións dos alumnos: Probas escritas e traballos dos alumnos.
   - O caderno do profesor no que se recollerán os resultados da observación diaria na aula.

3. Criterios para determinar as cualificacións trimestrais.

   a) A cualificación de cada trimestre será o resultado da suma das cualificacións obtidas polo alumno nos seguintes apartados, de acordó coa ponderación proposta para cada un deles:

Apartados	Instrumentos de avaliación	Observacións	Ponderacións
A	Traballos dos alumnos, láminas e bocexos, realizados na aula e recollidos nunha carpeta.	Cada lámina valoraranse de 0 a 10 puntos, podendo expresarse ata 1 decimal. Cada proba valorarase de 0 a 10 puntos, podendo expresarse ata 1 decimal. A nota deste apartado será a media das cualificacións obtidas ñas distintas probas.	100%
B	Probas escritas (exames)	Cada lámina valoraranse de 0 a 10 puntos, podendo expresarse ata 1 decimal. Cada proba valorarase de 0 a 10 puntos, podendo expresarse ata 1 decimal. A nota deste apartado será a media das cualificacións obtidas ñas distintas probas	100%
C	Caderno do profesor, cadro de observación e rexistro de incidencias da actitude do alumno na aula.	0 profesor valorará con 0,250 puntos ao longo de cada avaliación os seguintes aspectos: material, atención, participación e traballo na clase.	+/- Bx(0,25)
D	Puntualidade nas entregas.	O profesor valorará a puntualidade das entregas e o respeto aos prazos de traballo.	+/- Bx(0,25)

E	Traballos voluntarios	Suman a nota final da avaliación	+0,5X

6) A valoración do apartado A, realizarase do seguinte xeito:

- Puntualidade (dentro de prazo) +/- Bx(0,25)
- Presentación +/- Bx(0,25).
- Contidos 100%.
- Positivos/negativos +/- 0,25

c) A valoración do apartado B, realizarase do seguinte xeito: Cada alumno disporá da posibilidade de acumular positivos ou negativos por trimestre que se irán reducindo ou aumentando en función das faltas de material,de atención, de participación e de traballo na clase. Cada positivo conta 0,25 puntos máis ao final da avaliación e cada negativo 0,25 puntos menos ao final da avaliación. Mediante iniciativas, comportamento, participación, etc os alumnos poden subir a media dos traballos. Tanto a valoración do apartado A como a do apartado B contan o mesmo. Se fai a media conxunta de traballos e probas escritas, de xeito que cada proba escrita conta como un traballo máis.

d) A valoración do apartado E sumará 0,5 puntos de cara ao fonal de avaliación

e) En consecuencia co reflectido nos puntos anteriores, a cualificación de cada trimestre
indicarase en cifras, podendo expresarse ata un decimal, e obterase do seguinte xeito:

Cualificación = Apartado *A* + Apartado *B* + Apartado Cx +/- Bx(0,25)+ Apartado Dx+/- Bx(0,25)+ Apartado E x +/- Bx(0,25)

4. Cualificación da Avaliación.

A cualificación obtida en cada trimestre, redondearase, de ser o caso, de xeito que o decimal se asimilará ao enteiro superior se o seu valor e 0,5 ou superior e ao anterior nos restantes casos, sen prexuízo que a nota mínima será de 1 punto. Así, a unha cualificación trimestral de 4,5 corresponderalle 5; a unha cualificación trimestral de 4,4 corresponderalle unha cualificación de 4.

5. Probas de recuperación: O alumnado que, ñas avaliacións obteña unha cualificación de 1,
2, 3 ou 4 puntos, deberá realizar a correspondente proba de recuperación. Esta proba de
recuperación farase en xuño e consistirá nunha proba escrita práctica das avaliacións non
superadas e valoraranse de 0 a 10 puntos, podendo expresarse ata un decimal e representará
o 70

6. Modificación da nota por medio de positivos ou negativos. Teranse sempre en conta a posibilidade de sumar positivos pou negativos a nota da avaliación final. Cada positivo conta 0,25 na nota final.

7. Criterios para determinar a cualificación final.

   a) Avaliación final ordinaria do mes de xuño. A cualificación final será a media das
   tres avaliacións trimestrais. Co carácter xeral, para superar a materia requiririase a
   superación das tres avaliacións na nota media das tres, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual o superior a 5 puntos.

   b) Avaliación final extraordinaria do mes de setembro. Os alumnos que no superen a
   materia na avaliación ordinaria do mes de xuño, poderán realizar unha proba no mesde setembro nas datas establecidas ao efecto, que será cualificada de 0 a 10, podendo expresarse ata 1 decimal, considerándose superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual o superior a 5 puntos. Os alumnos deberán entregar un dosier de traballos para a recuperación da materia, que se lles entrega no mes de xuño. As tarefas incluídas mesa carpeta son obrigatorias para poder realizar o exame de setembro. Trátase de 15 láminas. Considérase como nota xeral deste cartafol para superar a materia unha nota de 5 ou superior. Para superar o curso de xeito positivo, o alumno debe de superar tanto a parte correspondente o conxunto de traballos (feitos por el mesmo, sen axudas externas que non señan o propio alumno) coma a parte correspondente ao exame.

   c) Cualificación = Exame – 50%+ Dossier de láminas do curso – 50
   Cualificación da Avaliación.

Guitiriz, setembro, 2019

Dna. Nuria Pena Figueruelo X.D.